

Laatija: Esko Raunio

29.3.2017

Tekes Pääomasijoitus Oy:n yhteiskuntavastuu

Valtio-omistaja edellyttää valtion kokonaan omistamien yhtiöiden raportoivan yhtiökokouksissaan asettamiensa mitattavien yhteiskuntavastuutavoitteiden saavuttamisesta, tehdyistä toimenpiteistä tavoitteiden saavuttamiseksi sekä seuraavien vuosien tavoitteista. Valtio-omistaja edellyttää myös, että yhtiöt raportoivat yhteiskuntavastuusta vuosikertomuksessaan. Osana yhteiskuntavastuuraportointia valtio-omistaja edellyttää, että yritykset raportoivat verojalanjäljestään maakohtaisesti. Yritysten on huomioitava ihmisoikeudet vastuullisesti ja läpinäkyvästi sekä omassa toiminnassaan että alihankintaketjussaan. Yritysten on tunnistettava liiketoiminnan yritys vastuuriskit sekä omassa toiminnassaan että arvoketjussaan ja liitettävä yritys vastuuriskit osaksi riskienhallintajärjestelmää.¹

Tekes Pääomasijoitus Oy:n tehtävä ja yhteiskuntavastuun näkökulmat

Tekes Pääomasijoitus Oy:n tarkoituksena on aikaisen kehitysvaiheen yrityksiin keskittyvän pääomasijoitusmarkkinan luominen pitkällä aikavälillä. Yhtiö osallistuu markkinan kehittämiseen tekemällä sijoituksia pääomarahastoihin. Tavoitteena on saada yksityiset sijoittajat palaamaan aikaisen vaiheen riskisijoittamiseen ja lisätä kasvuyritysten määrää. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että Tekes Pääomasijoitus Oy pystyy tuomaan markkinoille useita osaavia ja riittävän kokeneita rahastojen hallinnointitiimejä, jotka ovat sitoutuneita kehittämään toimintaansa ja toimimaan markkinoilla pitkäjänteisesti. Monipuolinen ja lisääntynyt pääoman- ja osaamistarjonta auttaa eri toimialoilla toimivien alkavien yritysten kehittymistä kasvuyrityksiksi ja lisää uusien alkavien yritysten määrää. Sijoittajakiinnostuksen, pääomasijoittajien määrän ja sijoitusaktiiviteetin lisääntyminen vahvistavat ja kehittävät koko pääomasijoittamisen ekosysteemiä Suomessa.

Tekes Pääomasijoitus Oy:n prosesseissa ja toiminnassa sääntely on merkittävästi mukana. Yhtiön pääomasijoituksiin liittyvässä päätöksenteossa ja niiden valmistelussa sovelletaan hallintolakia ja eräitä muita hallinnon yleislakeja. Yhtiön tekemät sijoitukset voivat sisältää valtioneuvoston tukea. Valtiontuen tulee perustua EU komission antamaan yleiseen ryhmäpoikkeusasetukseen. Yleiseen ryhmäpoikkeusasetukseen ja yhtiötä koskevaan lakiin perustuen yhtiön hallitus on vahvistanut valtioneuvoston tuen ohjelman, Tekes Pääomasijoitus Oy:n riskirahoitusohjelma². Riskirahoitusohjelmaan on kirjattu, mitä sallitun valtioneuvoston tuen muotoja yhtiö on ottanut käyttöönsä edistääkseen laissa määriteltyjen tavoitteidensa toteutumista.

Tekes Pääomasijoitus Oy:n toiminta rahoitetaan valtion budjettivaroista yhtiön tehtävillä pääomituksilla. Yhtiön toiminnan tarkoituksena ei ole voiton tuottaminen osakkeenomistajalle.

Tekes Pääomasijoitus Oy tarkastelee yhteiskuntavastuuta viidestä eri näkökulmasta: toiminnan vaikutus yhteiskuntaan, vastuullinen sijoittaminen, sisäiset toimintatavat ja eettinen liiketoiminta, vastuu henkilöstöstä ja sidosryhmistä sekä verojalanjälki. Näkökulmat eivät ole irrallisia, vaan vaikuttavat toinen toisiinsa.

Toiminnan vaikutus yhteiskuntaan

Tekes Pääomasijoitus Oy:n tavoitteena on, että yhä useampi suomalainen alkava yritys kehittyisi kansainväliseksi kasvuyritykseksi. Tavoitteen toteuttamiseksi Tekes Pääomasijoitus Oy tekee sijoituksia alkavan vaiheen pääomarahastoihin, joiden hallinnoijien yhtiö arvioi osaamisellaan, kokemuksellaan ja verkostojaan hyödyntämällä pystyvän auttamaan alkavia yrityksiä kansainvälisen kasvun alkuun. Tavoitteessa onnistumisen yhtiö arvioi johtavan positiiviseen kierteseen, jossa onnistumiset yritysten arvokas kasvattamisessa ja rahastojen sijoitustuotoissa innoittavat yrittäjyyteen ja uusien yritysten perustamiseen, mahdollistavat rahastojen hallinnoijia keräämään uusia rahastoja, lisäävät kiinnostusta pääomasijoittamiseen sekä lisäävät sijoittajien kiinnostusta tehdä sijoituksia alkavan

¹ Valtion omistajapolitiikkaa koskeva valtioneuvoston periaatepäätös 13.5.2016. Periaatepäätöksessä puhutaan yritys vastuusta, mutta käytyjen keskustelujen perusteella käytetään termiä yhteiskuntavastuu. Tekes Pääomasijoitus Oy ei laadi vuosikertomusta, vaan raportointi tapahtuu toimintakertomuksessa.

² Riskirahoitusohjelma on käsitelty myös yritystukineuvottelukunnassa ja annettu tiedoksi EU:n komissiolle.

Laatija: Esko Raunio

29.3.2017

vaiheen pääomarahastoihin. Toimiva alkavan vaiheen pääomasijoitusmarkkina on tärkeä koko pääomasijoitusekosysteemille. Alkavan vaiheen pääomasijoitusmarkkinan kehittyminen parantaa myös myöhemmän vaiheen pääomasijoitusrahastojen toimintaedellytyksiä ja kehittymismahdollisuuksia. Kasvuyritysten lisääntyvä määrä edistää elinkeinorakenteen uudistumista ja innovaatiotoiminnan kehittymistä, tuo uusia työpaikkoja ja verotuloja sekä vahvistaa Suomen kilpailukykyä kansainvälisillä markkinoilla.

Vastuullinen sijoittaminen

Tekes Pääomasijoitus Oy:n hallitus käsittelee ja hyväksyy yhtiön sijoituspolitiikan sekä tarkastelee sitä ja tekee tarvittavat muutokset vuosittain. Sijoituspolitiikka sisältää myös Tekes Pääomasijoitus Oy:n vastuullisen sijoittamisen toteuttamisen periaatteet.

Pääomarahastosijoittaminen on pitkäaikaista ja pitkäjänteistä sijoittamista. Kunkin rahaston sijoituksista päättää ja sijoitusten hallinnoinnista vastaa rahaston hallinnointiyhtiö. Tekes Pääomasijoitus Oy:n sijoituskohteina olevat rahastot ovat yleensä hallinnoijensa ensimmäisiä rahastoja eikä hallinnoijilla tyypillisesti muutenkaan ole aikaisempaa kokemusta kolmansien osapuolien varojen hallinnoimisesta. Tekes Pääomasijoitus Oy on huomionnut tämän koko sijoitusprosessissaan mukaanlukien hallinnointiyhtiön ja sen jäsenten due diligence -tarkastelu ja sparraava ote koko prosessin ajan.

Sijoituksenhakijan tulee esittää Tekes Pääomasijoitus Oy:lle rahaston vastuullisen sijoittamisen periaatteet sijoitushakemuksessaan. Sijoituspolitiikan periaatteiden mukaisesti sijoitusprosessin aikana keskustellaan vastuullisen sijoittamisen näkökohdista rahaston perustamista harkitsevien ja sijoituksen hakijoiden kanssa. Tekes Pääomasijoitus Oy kannustaa rahastojen hallinnointiyhtiöitä määrittelemään omat yritys vastuun ja vastuullisen sijoittamisen periaatteensa ja viemään vastuullisuuskriteerit osaksi sijoitusvalintaansa. Tekes Pääomasijoitus Oy myös kannustaa rahastojen hallinnointiyhtiöitä viemään vastuullista toimintaa rahastojen kohdeyrityksiin osaksi niiden prosesseja ja käytänteitä. Rahastot ovat vähemmistöosomistajia kohdeyrityksissään eikä niillä ole yrityksissä määräysvaltaa. Rahastojen hallinnointiyhtiöillä on kuitenkin omistajan roolissa ja yrityksen kehittämisen tukijan roolissa mahdollisuus nostaa asioita esille ja edistää vastuullisuutta kohdeyrityksissään.

Toteutuneissa rahastosijoituksissa Tekes Pääomasijoitus Oy:n aktiivisella yhteydenpidolla rahaston hallinnointiyhtiön kanssa voidaan havainnoida, miten rahaston sijoituspolitiikka ja vastuullisen sijoittamisen periaatteet toteutuvat. Tekes Pääomasijoitus Oy on aina kohderahastoissaan rahaston sijoittajaneuvoston (Advisory Board) jäsen. Rahastosopimuksissa rahaston vastuullisen sijoittamisen toteutumisen tarkastelu on otettu yhdeksi rahaston sijoittajaneuvoston tehtäväksi. Rahastojen vastuullisen sijoittamisen raportointia pyritään kehittämään yhteistyössä rahastojen hallinnointiyhtiöiden ja rahastojen muiden sijoittajien kanssa.

Pääomarahastojen hallinnointiyhtiöt ovat vaihtoehtorahastojen hoitajia ja vastaavat rahaston sijoittajiksi tulevien tahojen tuntemisesta (Customer Due Diligence) voimassaolevien säännösten ja ohjeiden mukaisesti.

Tekes Pääomasijoitus Oy on vastuullista sijoittamista edistävän yhdistyksen FINSIF – Finland's Sustainable Investment Forum r.y:n jäsen. Jäsenyys on yksi työkalu yhtiön vastuullisen sijoittamisen kehittämiseksi.

Sisäiset toimintatavat ja eettinen liiketoiminta

Yhtiö noudattaa toiminnassaan lakeja ja muita säädöksiä. Yhtiön sijoitustoimintaa ohjaavat sen hallituksen vahvistamat riskirahoitusohjelma, sijoituspolitiikka ja muut sisäiset ohjeet. Yhtiö kunnioittaa ja tukee yleismaailmallisia ihmisoikeuksia. Ihmisoikeuksien kunnioittamisesta ja tukemisesta keskustellaan sijoituksen hakijoiden kanssa ja asia otetaan huomioon rahastojen vastuullisen sijoittamisen periaatteissa.

Laatija: Esko Raunio

29.3.2017

Sijoitusten hakuprosessi on avoin ja syrjimätön. Periaatteena on myös, että yhtiö kuulee kaikkia sen fokusalueeseen kuuluvien pääomarahastojen perustamista harkitsevia tahoja ja sparraa näitä tahoja jo tunnusteluvaiheessa ennen sijoitushakemuksen jättämistä. Sparrauksella ja muulla vuorovaikutuksella pyritään auttamaan tunnustelijoita tunnistamaan rahastojen hallinnointiliiketoiminnan sisältöä, arvioimaan valmiuksiaan sijoitustoiminnassa ja rahaston hallinnoinnissa sekä auttamaan tunnustelijaa kehittämään sijoitusidea ja -prosesseja. Keskeistä on myös riskirahoitukseen liittyvien valtiontukiasioiden läpikäyminen tunnustelijoiden ja sijoituksen hakijoiden kanssa.

Kaikissa yhtiön riskirahoitusohjelmaan kuuluvissa rahastosijoituksissa käytetään Tekes Pääomasijoitus Oy:n mallirahastosopimusta. Mallirahastosopimuksen käyttäminen edistää rahastojen hallinnointiyhtiöiden sijoitusosaamista ja rahastojen laatua sekä helpottaa ja vähentää rahastojen hallinnointiyhtiöiden ja yksityisten sijoittajien työtä ja kustannuksia alkavan vaiheen pääomarahastoihin sijoittamisessa.

Tekes Pääomasijoitus Oy kohtelee kohderahastojensa hallinnoijia hyvän tavan mukaisesti, ammattimaisesti ja tasapuolisesti.

Tekes Pääomasijoitus Oy ei anna lahjoituksia.

Vastuu henkilöstöstä ja sidosryhmistä

Henkilöstön osaamista kehitetään jatkuvasti. Henkilöstö osallistuu vuosittain toimialaa ja alkavia yrityksiä koskeviin tapahtumiin ja koulutukseen. Yhtiö on jäsenenä kansainvälisessä pääomarahastosijoittajien yhdistyksessä (ILPA), Euroopan pääomasijoitusyhdistyksessä (Invest Europe) sekä eurooppalaisten julkisten pääomasijoittajien yhteistyöfoorumissa (EIF-NPI Equity Platform). Kansainvälinen kanssakäyminen ja koulutus kehittävät yhtiön toimintaa, lisäävät henkilöstön osaamista, motivaatiota ja verkostoja toimialan sisällä.

Vuoropuhelu sidosryhmien kanssa on tärkeä osa yhtiön työtä ja hankevirran esiintuomista sekä yhteiskuntavastuun toteutumista. Vuosittain on useita kahdenkeskisiä sidosryhmätapaamisia. Tekes Pääomasijoitus Oy järjestää vähintään kerran vuodessa tilaisuuden, jossa pääomarahastosijoittamista harkitsevat ja uudet pääomarahastojen hallinnoijat pääsevät vuorovaikutukseen kokeneiden alan toimijoiden tai muiden alaan liittyvien toimijoiden kanssa ja voivat myös vaihtaa ajatuksia keskenään.

Tekes Pääomasijoitus Oy:n verojalanjälki

Tekes Pääomasijoitus Oy on Suomessa toimiva suomalainen osakeyhtiö, joka maksaa veronsa Suomeen. Yhtiöllä ei toimintansa luonteesta johtuen ole liikevaihtoa eikä sillä ole ollut verotettavaa tuloa. Yhtiön verostrategiana on maksaa verot asianmukaisesti voimassaolevien lakien mukaan. Yhtiö ei hyväksy aggressiivista verosuunnittelua.

Tekes Pääomasijoitus Oy:n sijoituskohteina tällä hetkellä olevat rahastot ovat suomalaisia, mutta yhtiö voi hyväksyä myös muualla Euroopan Unionin alueella rekisteröidyn, pääomarahastosijoittamiseen soveltuvan rakenteen sijoituskohteeksensa.

Yhtiön sijoituskohteina olevien rahastojen sijoituksista merkittävä osa kohdistuu Suomessa toimiviin ja rekisteröityihin yhtiöihin.

Yhteiskuntavastuutavoitteet

Seuraavassa luetellaan Tekes Pääomasijoitus Oy:n yhteiskuntavastuutavoitteet vuodelle 2017.

1. Toiminnan vaikutus yhteiskuntaan

- Yhtiön tavoitteena on tehdä sijoitukset 2-4:ään alkavan vaiheen pääomarahastoon. Kohderahastot kehittävät uutta yritystoimintaa ja tuovat osaamista yrityksille.

Laatija: Esko Raunio

29.3.2017

2. Vastuullinen sijoittaminen ja verojalanjälki

- Laaditaan yhtenevät sisältöä koskevat edellytykset rahastojen vastuullisen sijoittamisen periaatteille. Näkökulmina ovat rahaston vastuunalaisen yhtiömiehen ja hallinnointiyhtiön toiminta ja niiden kehittäminen sekä rahaston sijoitusprosessi ja sijoitusten hallinnointiprosessi ja niiden kehittäminen. Edellytyksissä otetaan kantaa muun muassa hyvään hallintoon, työhyvinvointiin, henkilöstön tasa-arvoiseen ja tasavertaiseen kohteluun sekä moniarvoisuuden hyväksymiseen, ihmisoikeuksiin ja verojalanjälkeen.
- Keskustellaan rahastojen hallinnointiyhtiöiden kanssa ja rahastojen sijoittajaneuvostoissa vastuullisen sijoittamisen toteutumisen raportoinnista rahastojen sijoittajaneuvostoille, odotuksistamme raportoinnin sisällöstä ja siitä, miten raportointia voitaisiin kehittää vastaamaan odotuksia³

3. Vastuu henkilöstöstä ja sidosryhmistä

- Järjestetään vähintään yksi koulutus- ja verkostoitumistilaisuus alkavan vaiheen pääomarahastojen hallinnoimista harkitseville ja toimiville hallinnointiyhtiöille

4. Liiketoiminnan yhteiskuntavastuuriskien tunnistaminen

- Riskikartoituksen ja riskienhallintakeinojen päivittämisen yhteydessä tarkistetaan, että tunnistetut liiketoiminnan yhteiskuntavastuuriskit ovat osa riskienhallintajärjestelmää

Voimaantulo

Tekes Pääomasijoitus Oy:n hallitus on hyväksynyt tämän muistion kokouksessaan 29.3.2017. Muistio korvaa 20.12.2016 hyväksytyn Tekes Pääomasijoitus Oy:n yhteiskuntavastuuta koskevan muistion. Tässä muistiossa on lisätty Vastuullinen sijoittaminen osioon uusi viimeinen kappale ja Yhteiskuntavastuutavoitteet osion ensimmäiseen kohtaan uusi viimeinen virke.

³ Koskee niitä rahastoja, joiden rahastosopimusten mukaan vastuullisen sijoittamisen toteutumisesta raportoidaan sijoittajaneuvostolle.